

VITA MARINA

Zeebiologische documentatie
Verschijnt maandelijks

26e jaargang nr. 8 - augustus 1976

INHOUD: 16 bladzijden
ALGEMEEN pag. 33—34
WEEKDIEREN ALGEMEEN pag. 51—52
FOSSIELEN pag. 41—42
MARIENE FLORA pag. 23—24
VELDWERK pag. 95—96
AQUARIOLOGIE pag. 61—62
LITERATUUR pag. 57—58
VARIA MARITIMA pag. 325—326

BIJDRAGE 1976

Helaas heeft een aantal abonnees op de Vita Marina hun bijdrage over 1976 ad *f* 17,50 nog niet of nog niet volledig voldaan.

Daarom verzoeken wij allen die nog iets betalen moeten, thans even hun giroboekje te nemen en het verschuldigde bedrag op giro 606100 ten name van de Stichting Biologie Maritima over te schrijven. Ook enkele buitenlandse abonnees moeten nog betalen; wij zien ook hun giro of internationale postwissel gaarne spoedig tegevoelt.

Wanneer uw bijdrage over enkele weken nog niet binnen is, moet de penningmeester aan degenen die dan nog niet betaald hebben, afzonderlijke acceptgiro's of rekeningen gaan verzenden. Door de hoge porto- en administratiekosten zijn wij dan genoodzaakt hiervoor *f* 1,50 extra in rekening te brengen.

Daarom doen wij nogmaals een dringend beroep op u thans zonder verder uitstel te betalen. Het bespaart de penningmeester veel extra werk, waarvoor hij u zeer dankbaar is, en uzelf onnodige extra onkosten.

Dus vandaag nog even in orde maken!

De penningmeester.

DOOD OF LEVEND - 3

De hierna volgende reactie is niet in de eerste plaats naar aanleiding van de vraag van de heer Top of het doden van dieren ten behoeve van een liefhebberij aanvaardbaar is, maar meer nog uitgelokt door de weergave van een boekbespreking uit de NRC en de kritiek daarop in de Varia van april 1976. Deze reactie is afkomstig van drs. E. X. Maier uit Castricum en laat aan duidelijkheid niet te wensen over.

★

De heer W. F. verwijt in Varia 26 (4) de heer M. Dekkers gebrek aan kennis. Het is echter helaas maar al te waar wat drs. Dekkers in zijn stukje schreef. Ik denk alleen maar aan de Shell-actie van enkele jaren terug waar mollusken bij de benzine cadeau werden gegeven om mensen te lokken. Deze actie werd nagenoeg over de gehele wereld gevoerd. Vraag maar niet hoeveel populaties weekdieren hieraan kapot zijn gegaan.

Ook tijdens mijn werk op het Zoölogisch Museum Amsterdam (afd. Mollusken) ben ik herhaaldelijk op soortgelijke praktijken gestoten als drs. Dekkers (eveneens jaren werkzaam in dit museum) in zijn artikel noemde. Onder verzamelaars (o.a. leden van Vita Marina en Ned. Malac. Ver.) zijn er maar al te veel die het hamsteren van soorten in de eerste plaats stellen. De schade welke hierdoor aan het milieu wordt toegebracht, moet enorm zijn. Hoe zeldzamer een soort (mollusk, aap, vis, vlinder etc.) des te hoger de prijs en des te meer gewild bij de verzamelaar, navenant is meestal de achteruitgang c.q. vernietiging van het milieu (biotoop).

Verzamelen is een menselijke eigenschap. Laten we de levende natuur, die toch al veel te lijden heeft van de menselijke rooibouw, daarbij zoveel mogelijk ontzien! Het zich afvragen of het doden van weekdieren met de bedoeling ze daarna in een

doosje of glazen buisje bij te zetten voor een privé-collectie, juist is, mag bij een natuurliefhebber eigenlijk niet opkomen. Het is al erg genoeg dat voor wetenschappelijk onderzoek zoveel schade in de levende natuur wordt aangericht. Om inzicht/kennis etc. te vergaren over ons leefmilieu is dit dikwijls (niet altijd!) een noodzakelijk kwaad. Elke biologische onderzoeker dient altijd van te voren te beseffen wat hij/zij in het leefmilieu gaat aanrichten. Doden voor een pronkkast met mooie glimmertjes is zonder meer uit den boze.

UIT DE

VLOEDLIJN

Wanneer men de moeite neemt om geregeld het Nederlandse strand te bezoeken, blijkt dat uit malacologisch standpunt toch nog steeds de moeite waard te zijn. Dit bewijzen enkele vermeldenswaardige vondsten van Jaap Woudman uit Alkmaar in de periode januari-maart 1976. Hij zegt daarover het volgende:

„Vooraf in deze periode van 3 maanden met dan wind uit het westen en dan weer wind uit het oosten heb ik, al snuffelend tussen wieren en horentjesgruis, verschillende leuke tot zeldzame vondsten gedaan. Zo vond ik 10 januari, na westenwind, bij strandpaal 35 tussen Egmond en Bergen aan zee naast vele nog levende zee- en slangsterren één levende doublet van *Mya truncata* L., de afgeknotte gaper, compleet met siphobuis. Enkele meters er vandaan lag een leeg, vrij gaaf doublet van *Arenomya arenaria* (L.), de strandgaper. Nu spring ik even een maand verder (28 februari), toen ik niet alleen op één dag 5 mooie exemplaren van de wenteltrap, *Epitonium clathrus* (L.), vond — strand Bakkum aan zee, paal 45 — maar ook in het oostenwindgruis een wit, oorachtig schelpje, luisterend naar de naam *Philine*

aperta (L.), schepje. Op dezelfde dag trof ik iets verder zuidelijk één blauw verkleurd, gaaf exemplaar van de spoelhoren, *Acteon tornatilis* (L.), aan. Beide laatste soorten zijn zeldzame verschijningen. Een halve maand later (13 maart, strand Bakkum aan zee, paal 46) vond ik echter weer in oostenwindgruis *Philine aperta* (L.); ook deze was vrij gaaf met slechts een kleine beschadiging aan de breekbare mondrand. Dit sche(1)pje was 12 mm hoog. Ook in tussenliggende en latere tijd heb ik leuke, niet-algemene vondsten gedaan. 2 maart was een dag (na harde n.-o.-wind), dat tussen Egmond en Bakkum aan zee werkelijk 100-en (meestal beschadigde) schalen van de hartvormige zeeëgel of zeeklit op het strand waren geworpen. Verder deed ik 10 april ter hoogte van IJmuiden enkele aardige vondsten, zoals 6 doubletten van *Spisula solida* (L.) en één fossiel aandoende losse rechterklep van *Lutraria lutraria* (L.). Toen ontbraken ook één zware Noordzeekrab (± 19 cm.) en een heremietkreeft in een wulk niet. Wanneer je zo langs de zee wandelt en rondsnuffelt op het strand, valt het op, dat niet alleen het strand iedere dag weer anders is en je nooit met lege handen thuiskomt, ook tref je regelmatig in schelp- en horentjesgruis de huisjes van landslakken aan, die waarschijnlijk met rivierwater in zee terecht zijn gekomen.”

DUBBELNUMMER

Het volgende dubbelnummer is het decembernummer, het sluitstuk van deze jaargang.

STICHTING
ZEEBIOLOGISCH MUSEUM

Hebt u zich al aangemeld als vriend van het Zeebiologisch Museum?